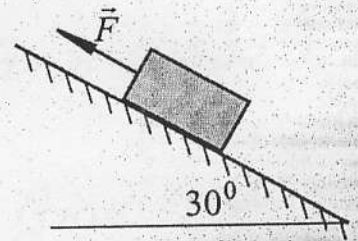
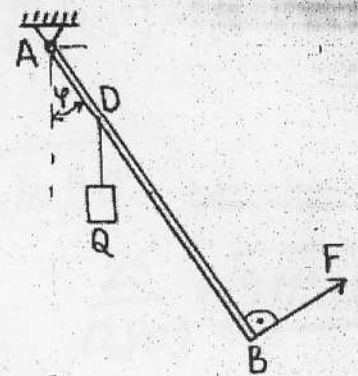

ISPIT IZ TEHNIČKE MEHANIKE I (STATIKE)

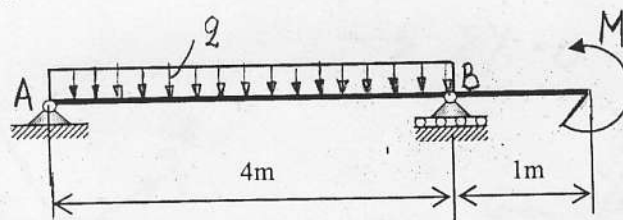
1. Blok težine $\vec{G}$ nalazi se u položaju ravnoteže na hrapavoj strmoj ravni čiji je ugao nagiba $\alpha = 30^\circ$. Na teret deluje sila $F = 25\text{N}$ u naznačenom smeru. Odrediti minimalni iznos sile težine bloka pri kome blok ostaje u ravnoteži. Statički koeficijent trenja klizanja između bloka i strme ravni je $\mu = 0.35$.

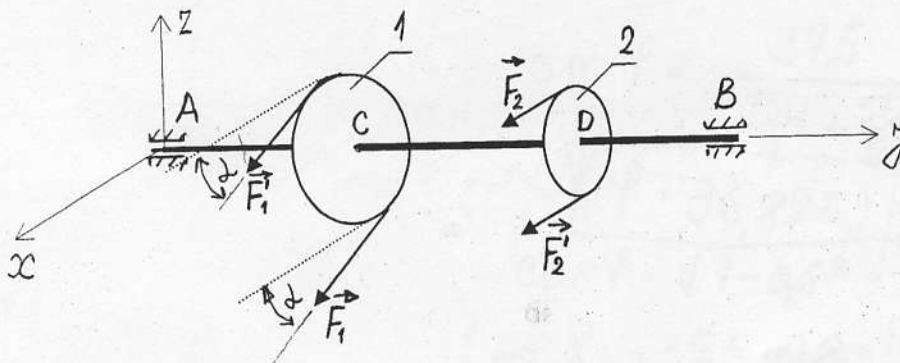
2. Homogena greda AB, dužine L i težine G , zglobno je vezana u tački A. U tački D ($AD = L/4$) obešen je teret Q , a na kraju B deluje koncentrisana sila F upravno na gredu. Za ravnotežni položaj odrediti ugao koji greda gradi s vertikalom i silu u zglobu, ako je $G = 50\text{kN}$, $Q = 150\text{kN}$, $F = 37,5\text{kN}$ i $L = 0,8\text{m}$.

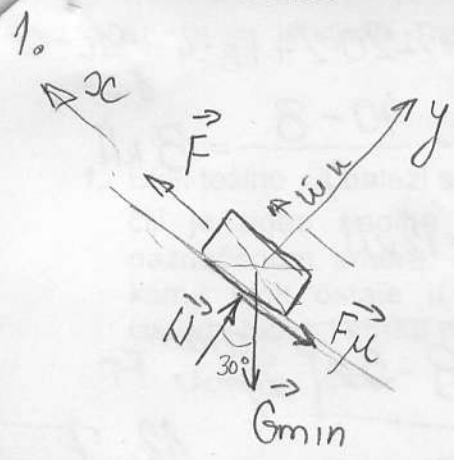
3. Za datu gredu sa prepustom potrebno je odrediti reakcije veza u osloncima A i B skicirati i kotirati F_T i M_s - dijagrame. Naći maksimalnu vrednost momenta savijanja. Dato je: $q = 5\text{kN/m}$ i $M = 8\text{kNm}$.

4. Na vratilu AB dužine $l = 1,5\text{m}$, nalaze se dve remenice poluprečnika $r_1 = 20\text{cm}$ i $r_2 = 15\text{cm}$. Remenice su raspoređene na dužinama $AC = 0,5\text{m}$ i $AD = 1\text{m}$ od levog ležišta A. Remen na prvoj remenici C gradi sa pravcem horizontale ugao $\alpha = 30^\circ$ a sile su $F_1' = 2F_1$. Obe grane remena na drugoj remenici su horizontalne a sile u njima su $F_2' = 2F_2 = 2,4\text{kN}$. Odrediti veličine sile u granama remena na prvoj remenici kao i otpore cilindričnih ležišta A i B. Sopstvene težine vratila i remenica zanemariti.

Perencanaan

$$1. \sum X_i = 0 \Rightarrow F - F\mu - G_{min} \cdot \sin 30^\circ = 0$$

$$2. \sum Y_i = 0 \Rightarrow N = G \cdot \cos 30^\circ$$

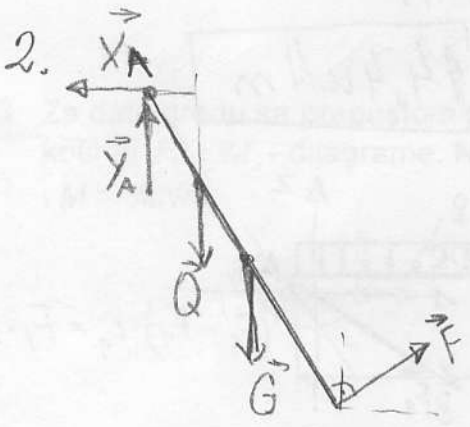
$$F\mu = \mu \cdot N = \mu \cdot G_{min} \cdot \cos 30^\circ$$

$$F - \mu \cdot G_{min} \cdot \cos 30^\circ - G_{min} \cdot \sin 30^\circ = 0$$

$$G_{min} (\mu \cdot \cos 30^\circ + \sin 30^\circ) = F$$

$$G_{min} = \frac{F}{\mu \cdot \cos 30^\circ + \sin 30^\circ}$$

$$G_{min} = \frac{25}{0,35 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}} = \frac{25}{0,803} = \boxed{31,133 \text{ kN}}$$

$$1. \sum X_i = 0 \Rightarrow X_A = F \cdot \cos \psi$$

$$2. \sum Y_i = 0 \Rightarrow Y_A - Q - G + F \cdot \sin \psi = 0$$

$$Y_A = 150 + 50 - F \cdot \sin \psi$$

$$Y_A = 200 - 37,5 \cdot \sin \psi$$

$$3. \sum M_A = 0 \Rightarrow -Q \cdot \frac{l}{4} \cdot \sin \psi - G \cdot \frac{l}{2} \sin \psi + F \cdot l = 0 / : l \Rightarrow$$

$$\sin \psi \left(\frac{Q}{4} + \frac{G}{2} \right) = F \Rightarrow \sin \psi = \frac{F}{\frac{Q}{4} + \frac{G}{2}}$$

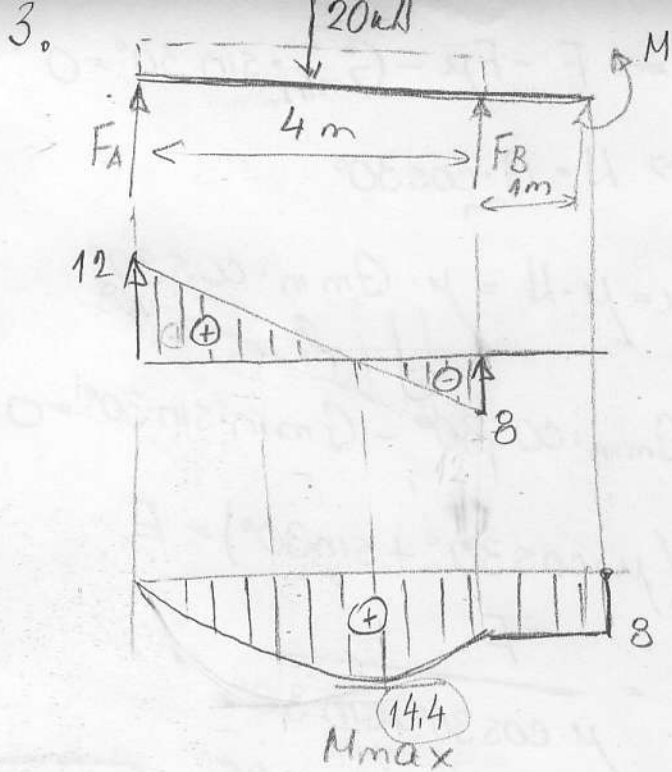
$$\sin \psi = \frac{37,5}{\frac{150}{4} + \frac{50}{2}} = \frac{37,5}{62,5} = 0,6$$

$$\boxed{\psi = 36,87^\circ}$$

$$\cos \psi = \sqrt{1 - 0,6^2} = 0,8$$

$$1 \Rightarrow X_A = 37,5 \cdot 0,8 = \boxed{30 \text{ kN}}$$

$$2 \Rightarrow Y_A = 200 - 37,5 \cdot 0,6 = \boxed{177,5 \text{ kN}}$$

$$1. \sum Y_i = 0 \Rightarrow F_A + F_B = 20$$

$$2. \sum M_A = 0 \Rightarrow -20 \cdot 2 + F_B \cdot 4 + \pi c = 0$$

$$F_B = \frac{40 - 8}{4} = 8 \text{ kN}$$

$$F_A = 12 \text{ kN}$$

$$F_T(z) = F_A - q \cdot z = 8 - 5z \quad \text{закон по } F_T$$

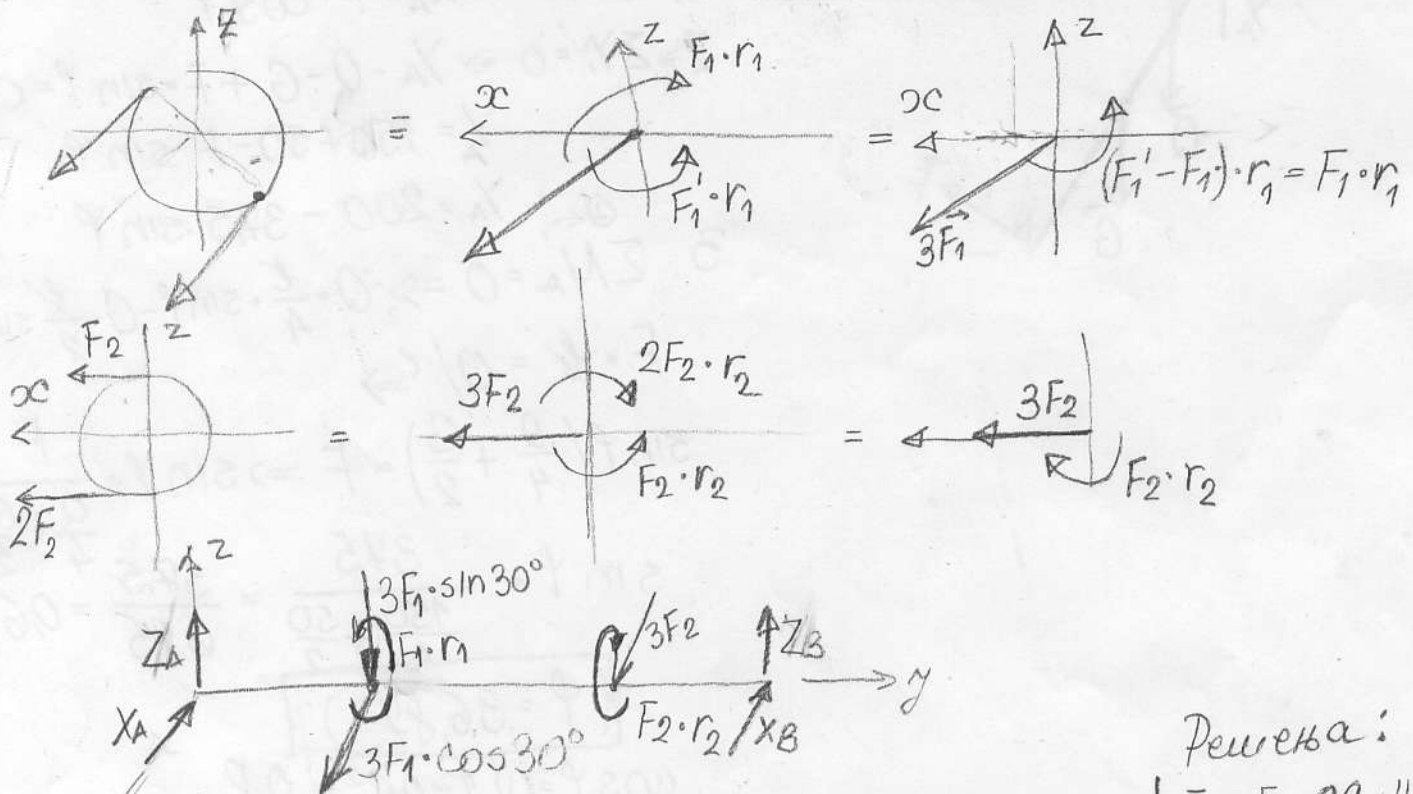
$$F_T(z_0) = 0 \Rightarrow 12 - 5z_0 = 0 \Rightarrow z_0 = \frac{12}{5} = 2,4 \text{ m}$$

$$M_S(z) = F_A \cdot z - q \cdot z \cdot \frac{z}{2} =$$

$$= 12 \cdot z - 2,5z^2 \quad \text{закон по } M_S$$

$$M_{\max} = M_S(z_0) = 12 \cdot 2,4 - 2,5 \cdot 2,4^2 = 28,8 - 14,4$$

$$M_{\max} = 14,4 \text{ kNm}$$

$$1. \sum X_i = 0 \Rightarrow X_A + X_B = 3F_1 \cdot \cos 30^\circ + 3F_2$$

$$2. \sum Y_i = 0$$

$$3. \sum Z_i = 0 \Rightarrow Z_A + Z_B = 3F_1 \cdot \sin 30^\circ$$

$$4. \sum M_x = 0 \Rightarrow 3F_1 \cdot \sin 30^\circ \cdot 0,5 + Z_B \cdot 1,5 \text{ m} = 0$$

$$5. \sum M_y = 0 \Rightarrow F_1 \cdot r_1 = F_2 \cdot r_2 \Rightarrow F_1 = 1,2 \cdot \frac{15}{20} = 0,9 \text{ kN} \quad 1 \Rightarrow X_A = 2,76$$

$$6. \sum M_z = 0 \Rightarrow -3F_1 \cdot \cos 30^\circ \cdot 0,5 + 3F_2 \cdot 1 + X_B \cdot 1,5 = 0$$

Решения:

$$5 \Rightarrow F_1 = 0,9 \text{ kN}$$

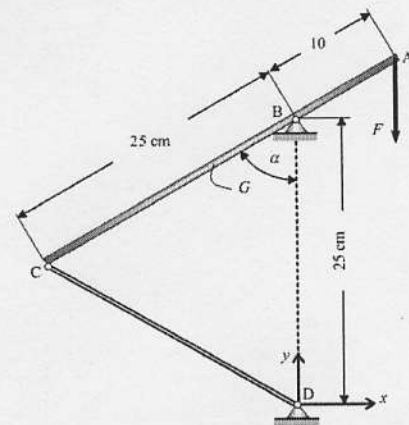
$$6 \Rightarrow X_B = 3,18 \text{ kN}$$

$$4 \Rightarrow Z_B = 0,45 \text{ kN}$$

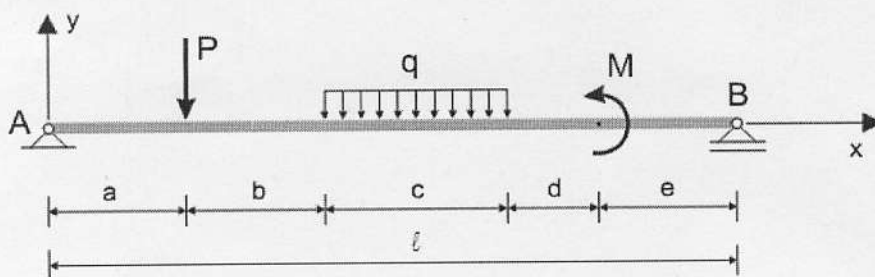
$$3 \Rightarrow Z_A = 0,9 \text{ kN}$$

TEHNIČKA MEHANIKA I (STATIKA)

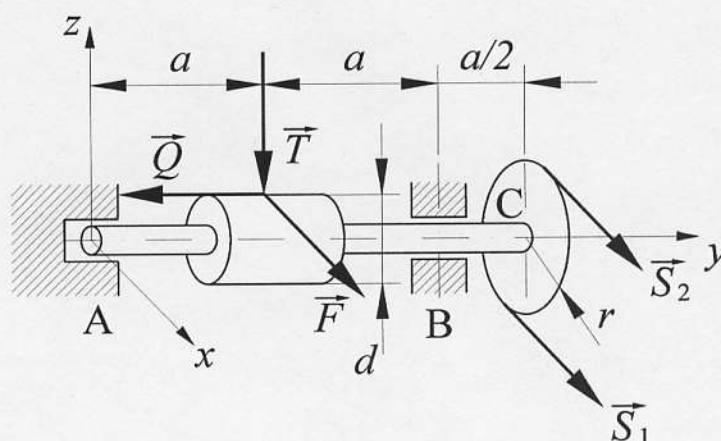
1. Odrediti silu S u užetu CD i reakciju veze u osloncu B homogene grede ABC zadate i opterećene prema slici, analitičkim postupkom. Dato je: $G=100\text{N}$, $F=150\text{N}$, $\alpha = 60^\circ$

2. Nacrtati dijagrame unutrašnjih sila (momenata savijanja M_s , transferzalnih sila F_T , i aksijalnih sila F_a) za nosač opterećen kao na crtežu. Dato je: $a=b=e=1\text{m}$, $c=2\text{m}$, $d=0.5\text{m}$, $P=8\text{kN}$, $q=2\text{kN/m}$ i $M=6\text{kNm}$. Napisati analitičke izraze za napadni moment i transferzalnu silu u preseku p-p.

3. Odrediti sile u remenima S_1 i S_2 i komponente reakcija u osloncima vratila pužnog prenosnika, na koje je učvršćena remenica C . Odnos sila u remenima je: $S_1 : S_2 = 2 : 1$, a na puž deluju sile: $F=1.5\text{kN}$, $T = 3\text{ kN}$, $Q = 8\text{ kN}$. Dato je: $r = 2d = 0.1\text{ m}$, $a = 3r$.

Ispit traje 120 minuta neprekidno!
Literatura je dozvoljena

Predmetni nastavnik
Marina Karić